

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Vechimea Românilor

Noi Români suntem cei mai vechi locuitori ai ținuturilor dintre Balcani și Munții Carpați dela Miazănoapte — Străbunii noștri s'au întins până în Cehoslovacia și Polonia de astăzi

Duminecă în 22 Martie a avut loc la Blaj o foarte interesantă conferință a dlui profesor *Nicolae Drăgan* dela universitatea din Cluj, care a vorbit în fața unui numeros public și a școlărimii din orașul nostru despre Vechimea Românilor după numele de locuri și de oameni aflate în hrisoave și documente vechi. Marele învățat dela Cluj a arătat că străbunii noștri au trăit pe platurile Ardealului, precum și în Bănat, Bihor și Maramureș, din timpuri foarte vechi, cu sute de ani înainte de Unguri și de Sași. Ba mai mult: Românașii noștri au fost stăpâni chiar și în *Panonia* sau ținutul de dincolo de Dunăre din Ungaria de astăzi, pe la Balaton și Șopron, precum și pe sub Munții Tatra și Matra până în Moravia și Galiția de astăzi.

Dovadă sunt numeroasele nume românești de sate, cetăți și ape, cari se mai păstrează acolo până astăzi, rămase dela ciobanii, ostașii și plugarii noștri, așezați dela râul Mura până la Dunaieș în Galiția. Chiar documentele vechi *ungurești* — sunt pline de nume de ale noastre, ca Lupu, Stancu, Turtur, Ursu, Găun, sau alte asemenea, cari arată că Români s'au întins odată peste toată Ungaria veche și erau acolo, când au venit ungurii lui Arpad. Nația noastră se întindea din Munții Balcanilor și din Marea Neagră, peste Dunăre și Carpați, până sus la Miazănoapte, în Polonia de astăzi. Pe aceste largi întinderi pretutindeni întâlnești urmele neșterse ale străbunilor noștri, plugari isteți, ostași năstrujnici, ciobani cu turme numeroase și cultivători vestiți de vie. Cnezii și voievozii noștri aveau o țară cel puțin de trei ori mai mare decât România de astăzi. Ungurii veniți mai târziu au învățat dela noi o mulțime de lucruri folositoare și au făcut ca ariciul cu sobolul; după ce s'au văzut la noi, au început

să ne strămtoreze și să ne sugrume în chiar olaturile noastre.

Celea spuse de către d. profesor Drăgan, întemeiate toate pe cercetări și documente, se vor tipări într'o mare lucrare istorică și vor dovedi lumii întregi, cât de rătașiți sunt Ungurii sau Sașii, cari ne-au socotit pe noi venitori, iar veniturile au fost ei, chiar și în Panonia sau în Carpații dela Miazănoapte.

Din conferințe ca cea a d-lui Drăgan, trebuie să învățăm cu toții, că noi suntem moșteni cu drepturi străvechi ai tuturor ținuturilor de dincoace de Carpați și că Ungurii lui Horthy, când suspină după vechea lor Ungarie n'au dreptate și își varsă lacrimile înzadar! Noi încă nici n'am luat tot ce ni-se cuvenia, că de făceam așa și lacul Balaton trebuia să fie al nostru, ca moșie străbună!

Moarte din briciu. La Gherla un măestru ungar pe când se radea cu briciul și-a făcut o mică tăietură. Tăietura s'a inveninat și peste câteva zile nenorocitul om a murit. Se vede că ori briciul, ori cureaua au fost murdare (necurate în deajuns).

Nu dă omul bani pe hârtie, ci pentru lumină și învățatură. Am primit la Redacție următoarele șire: Un harnic cetitor și creștin bun dintr'o comună din județul Mureș, are obiceiul cuminte de-a ieși Dumineca între consătenii săi, cărora le cetește când o gazetă, când o carte cu poezii sau cu învățături. Oamenii ascultă și prind sau o poașa bună, sau un vers înălțător de suflete. De curând acest brav Român, leșise larăș între oameni și cetia din „Unirea Poporului”. Și s'a găsit un om fără scaun la minte, care să zică: De ce-ți mai dai banii pe gazete și pe cărți, cari sunt hârtie fără preț și fără folos? Păcat de vremea pe care o pierzi! Iar cetitorul l-a dat acest răspuns înțelept: *Eu nu dau banii pe hârtie fără folos, ci pe lumina și învățatura cuprinsă întrânsa!* Da, adaugem și noi: Cu adevărat înțelepțește a răspuns bravul cetitor de gazete din comuna de pe Câmpiel „Omulul cu învățatură și curge miere din gură”.

Iubiți biserica și școala

Toți ce avem mai sfânt și scump, este biserica și școala. Poate veți întreba că pentru ce? Privind întâi la viața sufletească, vă spun: pentru că s două focare de lumină cari nici odată nu se sting. Ard într'una unul lângă altul, lumindându-ne amândouă. Cea dintâi ne luminează calea veșniciei în spre care mergem toți, iar a doua lumea aceasta care-i o cale 'ntunecoasă spre lumea veșniciei.

Cel ce nu iubește și nu urmează focarul de lumină al școlii sigur că nu-l iubește și nu-l urmează nici pe-al bisericii, căci din întunerecul lumii acesteia nu-l vede, nu-l cunoaște și nu-l înțelege.

Cel ce nu vrea să vadă, să cunoască, să înțeleagă și să urmeze focarul de lumină al bisericii, acela 'n lumea veșniciei va rămânea tot în întunerec. Care ar fi acela ce-ar dori să fie tot în întunerec când eu nici în lumea aceasta n'as voi să fiu chiar nici un ceas? Deci dacă vom să fim fericiți cu sufletul, să nu fim în întunerec nici în lumea cealaltă nici în asta, trebuie să iubim biserica și școala.

Și-acum să trecem dela viața sufletească, la viața cea trupească și mai la cea a neamului nostru românesc. Să vedem și aici de ce biserica și școala e tot ce-avem mai sfânt și scump?

Să privim puțin în urmă la trecutul nostru. Când poporul românesc în scumpa noastră țară — lăsată prin ajutorul lui Dumnezeu de vitejii noștri strămoși, — trăia sub stăpânirea dușmanilor ne împăcați cari voiau să-l prăpădească, ce credeți cu ce s'au apărât? Cu sfânta biserica lângă care era școala, singurele lăcașuri unde puteau să vorbească dulcea limbă românească.

Numai rugându-se lui Dumnezeu păstrându-i poruncile și cercetând învățăturile școlii în care au aflat dovezi, numai așa au putut arăta dușmanilor ce i-au stăpânit, că țara aceasta nu i-a lor ci a noastră.

Deci vedeți că România Mare de azi numai prin marele ajutor al bisericii și școlii s'a putut înfăptui.

Dar să știți că numai iubind biserica și școala vom păstra această scumpă țară. Căci numai cu ajutorul lui Dumnezeu și învățăturile din școală vom putea și vom ști s'o apărăm. Și tot numai prin aceasta vom putea scăpa și din greutățile ce ne apasă azi umerii.

Așa dar cred că înțelegeți de ce tot ce-avem mai sfânt și scump este biserica și școala, atât în ce privește viața sufletească, cât și cea trupească.

Și-acum cu drept cuvânt vă zic încă odată: iubiți biserica și școala ca să puteți fi fericiți, atât în lumea aceasta cât și în cealaltă!

P. B. Stolneanu

Dionisie Exigul

Ținutul dintre Dunăre și marea Neagră, adică Dobrogea de astăzi, pe vremea Romanilor se numea *Scitia cea mică*, pentru a o deosebi de „Scitia cea mare”, care se întindea dela Basarabia înspre miază-noapte și răsărit, adică prin Rusia de astăzi până la lacul Caspic.

În Scitia cea mică, adică în Dobrogea noastră s'a născut pe la sfârșitul veacului al cincilea, Dionisie, carele s'a numit „cel mic” adică în limba latină „*exiguus*”, fiindcă era mititel de statură.

În casa părinților săi învăța bine limba latină și cea grecească, apoi merse la Roma, unde ajunsese starețul unei mănăstiri.

Romanii îl iubiau și îl prețuiau foarte mult pentru râvna lui către cele ce sunt ale lui Dumnezeu, și pentru știința lui cea mare; și se minunau când Dionisie dintr'o carte latinească citea grecește, iar din grecească latinește.

Scriitorul roman Aureliu Casiodor îl numește: *Scit de naștere, dar Roman de inimă*.

Acolo în Roma, Dionisie — pe lângă rugăciunile cari se cereau în mănăstire, și pe lângă lucrul ce avea întru ocărnuirea mănăstirii — nu pierdea nici un minut de vreme, ei servia mereu. Studia și scria, se ruga și muncea. Astfel a scris o mulțime de canoane (legi) bisericesti, cari au fost primite de biserică apuseană. A făcut apoi o colecție de decrete de ale Papilor, dela Siriciu (384) și până la Anastasie II (498). A tradus din grecește în latinește cartea sfântului Grigorie din Nissa. Despre crearea omului, și alte multe. Dar cea mai însemnată și mai de frunte dintre toate scrierile lui sunt: „*Ciclul pascal de 95 de ani*”, în care se arată când trebuie să se prăznuiască în fiecare an sărbătoarea Paștilor, și „*satorirea celui dintâi an al erei creștine*”.

Până la Dionisie, anii se numărau și se socoteau după anii de domnie al cutărui sau cutărui împărat. Așa de pildă Grecii ziceau: cutare lucru s'a întâmplat în anul al treilea al domniei lui Alexandru Machedon, sau al șaselea alui Filip, și așa mai departe. Romanii îi numărau dela întemeierea Romei; iar Dionisie se gândi întru sine:

— Pentru ce să numărăm noi anii după întâmplările păgânești, când noi creștinii avem cea mai minunată întâmplare „Nașterea Mântuitorului Isus Hristos — ziua aceea în care Dumnezeu Cuvântul s'a smerit și s'a micșorat pe sine chipul robului luând, și s'a născut în ieslea din Vifaim din Preacurata Fecioară Maria. Pentru ce să nu numărăm noi anii dela această întâmplare mântuitoare pentru tot neamul omenesc?

Se puse deci pe studiul Evangheliei, al vieții Apostolilor, și al urmașilor lor, și astfel între anii 516—526, el reuși să statorească anul și ziua în care s'a născut Mântuitorul.

Îată cam în ce fel a socotit el:

— În Evanghelia lui Luca (3, 1—23) se zice: — În anul al cincisprezelea al domniei lui Tiberiu Chesarul Romei, făcutu-s'a cuvântul Domnului în gura lui Ioan fiul lui Zaharie în pustie. Ioan începu a boteza botezul pocăinții, și mergea la el multă lume, între cari și Isus,

care pe atunci avea vrâsta ca de 30 de ani.

Se puse deci pe socotit.

Romanii — după cum am mai amintit numărau anii dela întemeierea Romei. Anul al cincisprezecelea al domniei lui Tiberiu, era anul 782 dela întemeierea acestei cetăți, căci August, tatăl lui Tiberiu murise la anul Romei 767.

Isus — zicea Dionisie — la anul Romei 782, adică al cincisprezecelea al domniei lui Tiberiu avea ca la 30 de ani de vrâstă. El puse deci 29 de ani împliniți, apoi acești 29 îi subtrase din 782, și ajunse la anul 753, dela întemeierea Romei.

Tradiția veche și sfinții Părinți toți susțineau, că Isus Hristos s'a născut în noaptea de 24—25 Decembrie deci Dionisie Exigul statorii că Mântuitorul s'a născut la 25 Decembrie, anul Romei 753, și așa primul an dela nașterea Domnului este anul Romei 754. De atunci a început biserică să numere anii, așa ca astăzi avem de-atunci 1930 de ani, iar acesta este al 1931-lea.

După studiile și socotelile învățaților de mai târziu, s'a dovedit însă, că Dionisie Exigul a făcut o greșală de 4—5 ani, de oarece Tiberiu a domnit patru ani, și ceva înainte de moartea tatălui său August, și Evanghelistul Luca de-atunci a început să numere și nu numai dela moartea lui August. Astăzi s'a dovedit, că Isus s'a născut cu patru ani mai înainte de ceea ce spune Dionisie, așa încât noi, anii socotiți exact dela nașterea Domnului, nu ar fi numai 1931, ci 1935.

Biserică însă nu mai schimbă, de oarece ar trebui să se schimbe istoria întreagă, și toate întâmplările să se pună cu patru ani mai târziu.

Dionisie Exigul a făcut o greșală de 4 ani în socoteala sa, dar totuș vrednicia lui este de a fi statorii mai întâi calendarul, începând a număra anii dela Nașterea Mântuitorului lumii.

Biserică creștină poate să-i fie recunoșcătoare, căci înainte de el nimenea nu s'a gândit la aceasta; iar noi locuitorii României de azi, putem să fim mândrii, că acest călugăr învățat și părinte al bisericii a văzut lumina zilei pe plaiurile noastre, a respirat aerul dulce și curat al României noastre, s'a adăpat din izvoarele țării noastre și a contemplat cerul senin și toate frumusețile naturii pe meleagurile pe cari din mila celui Atotputernic astăzi locuim noi.

A murit Dionisie Exigul pe la anul 556 dela Nașterea Domnului.

Păr. Dr. N. Lupu

Unde duce păcatul

Dreptatea lui Dumnezeu nu iartă, ea lovește cât de târziu

O crimă fioroasă a sguđuit sufletele, de altfel, pacinice ale creștinilor din comuna Sătmărel de lângă Sătmăr. O întâmplare foarte rușinoasă, care s'a întâmplat mai zilele trecute la casa gospodarului Petru Dutca.

Soția acestuia, mamă la 5 copii, de-o vreme încoace trăia în nelegiuiri cu mai mulți inși, între cari și cu o rudă a sa, un văr de al dollea. Bărbatul, nu odată a luat la întrebare pe femeie, ba de necaz și de rușine a mai luat la mână și bățul vrând să-i bage minte în cap. Dar înzădar. Femeia, apucată odată pe povârniș, în loc să se îndrepteze din zi în zi s'a făcut tot mai blestemată și tot mai nerușinată. Ba ca să scape de bătăi și de bărbat, în săptămâna trecută s'a înțeles cu unul din ibovnici care avea și armă, să-l împuște pe bărbat.

Ibovnicul nu s'a gândit mult, ci s'a pus la pândă, și într'o seară — crezând că celce iesă din casă este bărbatul — a tras în el cu arma. Dar Dumnezeu l-a ferit pe bărbat, căci pe neștiute încă de cu seară el se dusese la un cumnat cu care avea ceva de vorbit. Așa, că celce ieșise din casă n'a fost bărbatul, ci chiar vărul ei ibovnic care se purta prea fără de rușine și era de sminteală la tot satul. Acesta apoi după 2 ore de chinuri grozave a și murit acolo la fața locului.

Javra de femeie și ibovnicul ucigaș, stau acum la închisoare, unde își așteaptă pedeapsa din partea oamenilor, după care va urma cu siguranță și pedeapsa lui Dumnezeu. El a pedepsit grozav și pe celce a murit, lăsând să-i vină ciasul morții pe neașteptate și chiar în locul fărădelegilor sale, fără puțință de îndreptare. Locuitorii din comună văd în această întâmplare degetul lui Dumnezeu, care nu rabdă mult timp și nu lasă niciodată fără pedeapsă faptele rele și desfrânările oamenilor.

Creștini buni, feriți-vă de păcat, ca de ciumă, și nu uitați că celce caută și iubește primejdia, va pieri într'ansa.

Cor.

S'a stins o mamă vrednică și preoteasă după inima Domnului

† Victoria Hossu

În ziua de 19 Martie a încetat din viață protopopeasa Victoria Hossu din comuna Mlașul-mare. Prin trecerea ei la cele veșnice, a plecat dintre noi o femeie aleasă, plină de dragoste către Domnul, iubitoare de soț și copii, dătătoare de pildă vie cum trebuie înțeleasă și trăită viața.

Fericită este femeia-mamă care la sfârșitul vieții sale își poate închide ochii pentru totdeauna, împăcată în sufletul său prin împlinirea tuturor datorțiilor sale. Fericit este neamul care poate număra multe astfel de femei, pentru că dela înălțimea la care se știu ridica femeile-mame în viață, depinde în mare parte bunăstarea sa. Ele sunt acele cari pun temelie de trăinicie a vieții întregii societăți omenești prin creșterea ce o dau copiilor lor și prin îndemnul la muncă cinstită și necoruptă a bărbaiilor lor.

Așa a fost adormita în Domnul, Victoria Hossu. Pătrunsă de evlavie multă față de cele sfinte, cerceta biserică Domnului regulat și aici se ruga cu smerenie din tot sufletul său curat.

Pildă a dat femeilor satului de cinstire lăcașului dumnezeesc, unde trebuie să ne dăcem, nu să ne arătăm podoabele, ci să ne prosternem inimile înaintea Ziditorului și Săvîntătorului acestei lumi.

Bogăția ce avea, datorită chivernisării unei vieți întregi, l-ar fi îngăduit să îmbrace hainele cele mai scumpe și lucrurile cele mai de preț, însă n'a făcut-o. A voit să arate că banul trebuie cheltuit cu chibzuială și cumpărit și se îmbrăca simplu și cuviincios, cum și cuvine soției unui slujitor al altarului.

Ea a înțeles menirea omului pe acest pământ și mai ales chemarea ce o are o preoteasă în mijlocul femeilor satului.

Gândul meu mă duce la timpurile când încă era sănătoasă și după Sf. Liturghie ieșea din biserică. Femeile se adunau în jurul săi unele mai sfoase și altele mai cutezătoare și așteptau calea. Momentele acele erau înălțimi toare de suflet și mult grăitoare pentru celce le poate înțelege. Cunoștea toate femeile din satul, le știa starea lor sufletească, bucurările și durerile, dorințele și neajunsurile, precum

și tralul lor de pe o zi pe alta. Ziua Domnului sau vre-o altă sărbătoare, erau prilejuri potrivite când înțeleapta preoteasă sfătua pe femeile sale, le încuraja în suferințe, le îndruma în nedumeriri și le îndrepta în greșeli.

Când omul are adevărata credință în el și când toate faptele sale sunt vrednice de urmat, atunci are tăria și îndrăzneala să îndrepteze și pe alții.

Preoteasa Milașului a fost, și ca soție și ca mamă, una dintre cele mai bune din câte se pot cunoaște. Buna înțelegere dintre părinți are urmări bune asupra lor înșiși, dar mai ales asupra copiilor lor.

Acolo unde în familie este înțelegere și viață pașnică după voia Domnului, par'că Dumnezeu își varsă toate darurile sale, văzând cu ochii. — Averea ce o are omul se înmulțește, copiii cresc sdraveni și cumiți spre marea mângăere a părinților și spre binele neamului din care fac parte.

Ca mamă a crescut șase feciori, toți trecuți prin școli înalte și cu slujbe ce le fac cinste, iar nouă, cari li avem în mijlocul nostru, bucurie. Iată numele lor cu demnitățile și slujbele înalte ce au: Ioan, inginer, director C. F. R., Iosif, inspector agronom, Iuliu, episcop de Cluj-Gherla, Vasile, avocat, Teofil, paroh, Traian, medic-legist.

Ca încheiere, îmi îndreptez gândul sufletului meu spre aceea care nu mai este în mijlocul nostru și îi zic: Lungi și grele Ți-au fost suferințele vieții din urmă, dar pildă ne-ai dat cum trebuiesc purtate cu creștinească împăcare în voința preasfântă a Domnului. Viața întreagă, ce Ți-a fost hărăzită de Sus, ai închinat-o datoriei către Dumnezeu, Familie și Neam.

Dormi în pace, amintirea Ta vie va fi în sufletele noastre!...

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Foia „UNIRII POPORULUI”

Scrisoare din războiu

(Către preotul satului)

Sărut mâna Preacinstite,
Și să-mi fie cu iertare
Că mi-am luat îndrăzneală
Să vă scriu astă scrisoare;
Oitor sunt eu pân' acuma
Slavă Maicii Preacurate
Dar mă simt străin ca cucul
Și departe.

De-ale gurii — mulțam Doamne!
Am eu cât îmi trebuiește;
Dar un dor, un dor fierbinte
Simt că inima-mi topește:
E un dor pustiu și mare
Ce m-a prins pe neștiute,
Pentru silele frumoase
Și trecute.

De-aș avea aripi ca șoimul
Sau și vre-o mașinărie,
Cum avuse născădvanul
Flăcăr de la Orăștie,
Aș zbura fără 'ncetare

Inspire zarea luminoasă;
Și aș veni pe aripi de vânturi
Până acasă.

Și mi-aș face ochii roșii,
Și aș privi cu lăcomie
Satul unde petrecut-am
Dulcea mea copilărie;
Casa noastră pustie,
Mamă și surori, și tată...
Și apoi — Doamne milostive! —
Ce-o fi dată.

Dar mă tânguiesc, întocmai
Ca o babă gârbovită,
Deși — vorba-i — că voinicul
Nu se teme de urșii...
Iartă-mă părinte dragă,
Așa sunt eu câte odată;
Că nici inima din mine
Nu-i de piatră.

Dar să povestesc ce vrut-am
Când am început a scrie:
Pe-aici, gloanțe, foc și moarte,
— Vesi, mă rog, ca 'n bătălie. —
Aici ești sănătos și tare,
Mai cu răd, și mai cu bine...
Cine însă, poate spune
Ce-o fi mâine!

cum se cuvine și cum o cere timpul și vremurile, atunci și celelalte părți ale corpului, ori ale țării, merg bine.

Cetitorii acestor rânduri își amintesc cu toți de vremurile de dinainte de războiu când oamenii trăiau altfel de cât trăim acum. Nu aveau toți drepturile cari le avem azi, iar în ce privește averea, — pământul — unii aveau mii de jugăre, iar alții naveau nimic. Cei săraci lucrau pe pământul baronului ori al grofului, iar după munca lui își câpăta și el cele de lipsă în viață pentru el și familie. Dar deși săracii munciau tot pământul, ei nu primeau din rodul lui decât o parte neînsemnată, cealaltă era a stăpânului. Și nu arareori oamenii muncitori au văzut cu ochii, ba poate au ridicat chiar la încărcarea zecilor de vagoane de bucate pe cari moșierul le trimetea, pe bani scumpi, într-o țară sau în alta.

A venit războiul și lumea s'a schimbat. Baronii și grozii și-au văzut de viața lor dela orașe, iar țărani cari munceau mai ieri alături pământul ca servitori, azi au devenit stăpâni pe acel pământ. Il lucrează acum, fiecare după bunul plac, culeg roadele de pe el și fac cu ele așa cum socot că ar eși mai bine și mai ușor în viață. Nu se mai gândește nime să încarce vagoanele de bucate pe cari le încarce boerul mai înainte. Și dacă nu se mai vând atâtea bucate ca atunci, nici bani nu sunt în mâna muncitorilor de pământ atâția ca atunci. Dar va zice cineva, că doar chiar de aceea n'au preț bucatele că sunt prea multe. Întru câtva e drept.

Să ne întoarcem la povestea noastră. Pe lângă aceea că boerul vindea multe bucate el avea bucate mai bune mai de calitate decât cele de azi. Boerul avea bani mulți și și cumpăra tot felul de mașini cari se folosesc la lucrarea pământului. De multe ori, — desigur cetitorii își amintesc și ei, — se găsea câte un proprietar mare de pământ care măsura cu

Dar să nu crezi Preacinstite
Că mi-ar fi inima mică
Ori mi-aș fi pierdut nădejdea,
Ori c'aș fi cuprins de frică,
Nu! Dar țin în minte vorba
Că-s departe 'n lume toate,
Și-i iertat ea să ne temem
Și de moarte.

Și de asta Părințele
Iată-mi rugăminteă toată;
— Da' o fi să mor pe aicea
Prin Rusia blăstămată;
Știu că mama îmi va pune
O pomană cum se cade,
Va chema preoți și satul
Jumătate.

Lumânări de ispitire
Or să-mi ardă o lună 'ntreagă
Și or plăti la trei biserică
Clopotele ca să-mi tragă;
Și mi-or face părăstase,
Și-or plăti și sărindare,
Că doar eu le sunt ficiorul
Cel mai mare.

Fetele, cu duioșie
După mine or să se cânte
Și un „vers” frumos și jalnic
Badea Oane o să-mi cânte;

schioapa mâinii adâncimea brazdei. Câți bieți servitori și plugari n'au suferit sfezi și chiar lovitură din cauză că nu lucrau pământul așa cum voia boerul. Nu era an în care pământul să nu fie bine gunoit acolo unde se dovedea a fi mai puțin roditor. Și nu arareori boerii vechi, deși aveau gunoi grămadă în curte, presărau anumite părți din moșie cu gunoi de fabrică.

De ce toate acestea? Pentru că marii proprietari de pământ, deși nu lucrau ei pământul și nu învățau dela părinți cum să-l lucreze ei se pricepeau mai bine la această treabă decât mulți din țărani noștri. Ei învățau din cărți. Oamenii învățați au găsit că pământul după cum e: negru, lutos, nisipos, în dos ori în față, produce mai bine o anumită plantă. De asemenea gunoiul încă nu se potrivește oricare fel, în ori ce loc. La toate treburile o alegere, o împărțea. Această împărțea nu se poate, face însă decât folosindu-te de cărți cari scriu despre îngrijirea și lucrarea pământului. Proprietarii mari de pământ, de dinainte de război, aveau știința lucrării pământului. Bucatele de pe moșia lor erau de calitate mai bună și aveau și trecere mare și preț bun.

Azi când, Canada (America de Nord), Brazilia (America de Sud) și multe alte țări agricole din lume, se străduiesc pe întrecute în lucrarea cât mai potrivită și mai pica — mai după carte — a pământului, producând astfel grâu și alte bucate din ce în ce mai bune și mai frumoase, bucatele noastre nu mai sunt fruntea. Întâi și cu preț mai bun se vinde marfa de frunte, iar cedințele mai la urmă și cu preț mai mic. Cu durerea în suflet, dar trebuie s'o spunem că bucatele noastre românești nu mai sunt între cele din frunte. Tocmai de aceea n'au nici preț nici trecere.

Iată deci, o bună cauză a sărăciei în care ne sbatem. Căci dacă nu ni se vând bucatele nu intră nici bani în țară și noi toți ne plângem de lipsa banilor. Ce trebuie să facem?

Să ne schimbăm felul de a munci. Suntem în pragul unui nou an de muncă a pământului. Fiecare muncitor de pământ să nu pună plugul în brazdă înainte de a ceti o cârticioasă ori barem câteva sfaturi scurte cari se

spun în gazete ori în calendare, despre lucrarea modernă a pământului. Va cheltui omul câțiva zeci de lei, dar sămânța cari va arunca-o în pământ, va produce însuși. Nici o muncă, ori de ce fel ar fi ea, dacă nu e împrenată și cu lucrarea minții, nu aduce rod bun și prețuit. Să împreună deci iubiți plugari lucrarea mânilor noastre și cu aceea a minții. Așa fac muncitorii de pământ din toate țările lumii. Lucrând cu dragostea și grija de până acum, adăugând încă înțelepciunea cârților, munca voastră va produce rod mult și de două ori mai prețuit.

Aceasta este singura cale, care ne-ar putea scoate din sărăcie care ne roade viața tuturor.

Tuchșanu

Despărțământul Județului Târnava-Mică a U. F. V.

Către foștii voluntari din județul Târnava-Mică

Uniunea foștilor voluntari a început recensământul voluntarilor în vederea improprietății, conform legii din 5 Iulie 1930, publicată în Monitorul Oficial No. 1930. S'au trimis la fiecare primărie blanchetele necesare de buletine individuale, cari urmează a fi completate de către voluntari.

Având în vedere, că numai acei voluntari vor fi înscriși în tabloul de improprietăți, cari vor fi recunoscuți de uniune, în interesul Dvs. Vă rog să Vă prezentați de urgență la primărie pentru completarea buletinelor.

Vă aduc la cunoștință, că la Consilieratul Agricol să lucrează deja la tabloul rezervelor de stat și a pământurilor disponibile, din cari urmează să fiți improprietăți.

Pentru orice informații și deslușiri Vă rog să Vă adresați verbal sau în scris subsemnatului; primpretor în Tg. Mureș, ori Dl. vicepreședinte Dl. Dr. Alexandru Măcelar primmedic județean din Blaj și I. Arjoca funcționar la fabrica Nitrogen, din Dicioșmărtin.

Taxa de membru se va plăti Dl. Ioan Costea din Blaj, casierul despărțământului județean.

Dr. Augustin Frățilă

Președintele despărțământului jud.

Un slujbaș vrednic de lauda

Fapta multă grăitoare a unui plutonier de jandarmi

În legătură cu arestarea la Satumare a celor vre-o 40 de comuniști, cari căutau să se organizeze mai temeinic introducând și aici o stare de spirit asemănătoare celei din Bolșevicia rusească, întâmplarea și ochii veghetori ai unui om pătruns pe deplin de simțul datoriei, au făcut să iasă la iveală noul amănunte.

Teodor Burca, șeful postului de jandarmi din comuna Vetis, jud. Satumare, în ziua de ieri, pe drumul ce vine dela Carei la Satumare, a prins un individ, care i-se părea suspect și căruia, neputându-se legitima, i-a făcut o perchițiție amănunțită. A găsit la el 30.000 și treizeci mii dolari, cece în bani românești face suma considerabilă de aproape 5 milioane Lei. Individul, îmbrăcat de altfel defectuos, nu știa ori nu voia să dea nici o explicație asupra acestor bani. Incolo, acte nimic, par'că ar fi căzut din nori. Dresându-i proces verbal, împreună cu banii l-a dat pe mâna parchetului din Satumare.

Acest individ, cu toată siguranța este nu numai un spion de calibru mai mare, ci chiar curierul bolșevicilor, care, milioanele găsite la el le ducea tovarășilor din Satumare drept răsplătă pentru neastâmpărările și uneltirile lor păcătoase. Mare noroc dela bunul Dumnezeu, că avem încă slujbași harnici și păzitori cu ochi de vultur, cari își fac datoria cu vârf și îndesat.

Plutonierul Teodor Burca de altfel și în anul trecut a prins, trecând prin comună, un car încărcat cu mătasă. Nu-i scapă nimic din vedere, căci este omul datoriei, care își iubește țara și neamul, și care nu se împacă cu ticăloșeniile celor fără de Dumnezeu, cari pentru un blid de linte sunt gata ori când să-și vândă tata, mama și orice ai cere. Laudă lui!

Noi, cetățenii pacinici, cari nu avem altă dorință decât ca această țară să fie curățită odată de toți „vântură țară“, de toți ticăloșii și rătăciții cari nu se împacă cu rânduiala de aci, ne bucurăm mult când vedem astfel de lucruri. Fapta patriotică și desinteresată a plutonierului T. Burca din Vetis trebuie să fie o pildă pentru toți.

Nu celce zice: Abba Părinte, va intra în împărăția cerului, zice Hristos, ci celce va face voia Tatălui meu. Așa nu acela își iubește cu adevărat țara și neamul, care o spune în gură mare la toate cotiturile drumului, ci acela cari dă dovadă de fapte asemănătoare celei relatate mai sus. Ca să faci însă astfel de fapte îți trebuie dragoste față de această glie strămoșească pe care noi o numim țară, îți trebuie aceea sinceră și caldă alipire pe care o are copilul față de tatăl său ori mamă-sa.

Fapta se laudă de sine. Iar dacă o scriem și la gazetă, este, pentru că am dori mult ca aceasta să fie auzită și în sus, și apreciată pe deplin. Dacă pentru descoperirea unei scăpă-rătoare de foc de pildă, ori cărți de joc, ce s'ar găsi la cutare om de altfel de treabă, cel în drept știu să dea descoperitorului 50% din amendă, noi credem, că și acest mic slujbaș a statului ar merita o anumită sumă din ceea ce a vărsat la stat și a găsit în urma împrejurării că și-a făcut conștientios datoria. Esti minimul ce trebuie să-l dea o autoritate cari se respectă, și care ține să aibă slujbași cu știți și devotați.

G. P.

Deci te rog, părinte dragă,
Predică dacă 'mi vei spune,
Să spui tot ce eu pășit-am
Pe astă lume.

Și să spui, să știe satul
C'am fost om de omenie,
Rău eu n'am dorit la nimeni
Nice n'am purtat mânia;
Dar că mi-a ursit — pe semne, —
Ursitoarea cea ciudată,
Ca să umblu, să cutrecer
Lumea toată.

Și să nu mă fiind locul
De părinții mei aproape;
Ci să-mi caut eu norocul
Preste munți și preste ape;
Însă ori și cât umblat-am
De tihneală n'avui parte,
Ci pururea nenorocul
Mi-a fost frate.

Și mai spune Precăinstite
C'am avut inimă bună,
Vorbă rea n'am zis de nimeni
Nici pe drept, nici pe minciună;
Ci-am lăsat în bună pace
Și pe unul, și pe altul...
Și am slujit cinci ani de zile
La împăratul.

N'am fost eu cel mai din urmă,
Ci-am fost „șarge“ cu trei stele,
Dar de mine nime 'n lume
N'o să zică vorbe rele;
La război am mers cu „ștandul“,
Și rănit am fost odată...
Prin spitale colindat-am
Țara toată.

Aș mai spune multe, multe
Însă nu-mi aduc aminte;
Despre toate celealalte
Spune dumneata părinte.
Și să rogi apoi pe mama
Cu suspinele să 'ncete.
Și pe Dumnezeu drăguțul
Să mă ierte.

Iar de n'o fi trebuință
Despre cele înșirate,
De-oi veni și eu, când lumea
Va 'nceta de a se mai bate,
Trage-vom un chef, părinte,
Cu mâncări și băutură
Ca la Cana Galileii
Din scriptură.

(Brany, Wolhinia, 29 Ianuarie 1917)

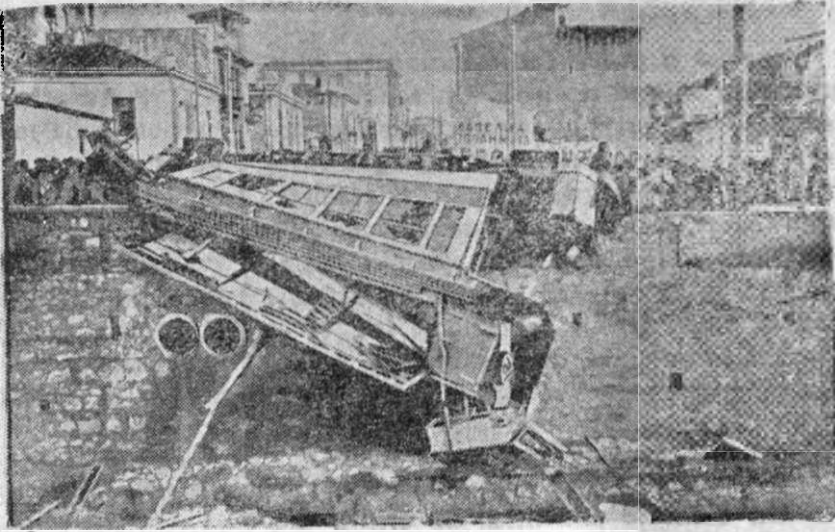
N. L. Ioanăș

Citiți „UNIREA POPORULUI“

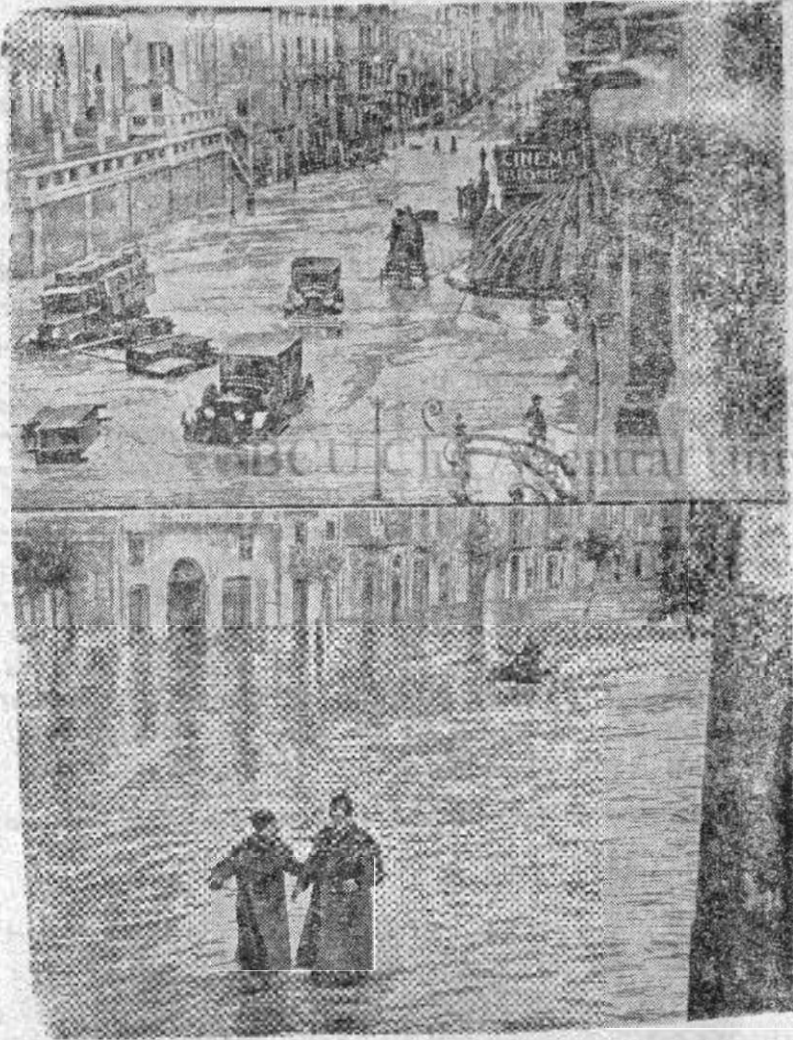
Intâmplări din toată lumea

O nenorocire de tramvai

La Atena, capitala Greciei, un tramvai, neputând fi înfrânat la vreme, s'o ciocnit cu un car, pe care l-a împins, dimpreună cu cei doi călători de pe el, în râul Ilisos. Tramvaiul s'a despicat în două, o parte căzând în râu, iar altă parte rămânând pe uscat. Nouă persoane au fost greu rănite. Chipul nostru înfățișează această nenorocire, așa după cum a fost fotografată îndată după ciocnire.

Orașul Palermo sub apă

Chipurile acestea ne arată orașul Palermo, din Italia, sub apă. Deasupra o stradă care are înfățișarea unui râu, din jos piața San Onofrio din Palermo, cuprinsă de apă. Palermo este unul din cele mai mari orașe ale Italiei de sud (Sicilia), având 400,000 locuitori.

O frumoasă doamnă în fața Curții cu jurași

Frumoasa doamnă, care este păzită de cei doi pârcașabi este Lady Owen, care în Iulie a anului trecut a încercat să omoare pe soția iubitului ei dl. Gastand. Chipul nostru o arată stând în fața judecătorilor ei, cari au osândit-o la 5 ani temniță. Interesant e, că la această desbatere ea însași a trimis biletele de invitare cunoscuților ei.

Vrăjitoarea norilor

O domnișoară dela București se laudă că ea poate face să ploaie oricând vrea

Au trecut vremile „solomonarilor“, despre cari credeau oamenii din popor că poartă norii și pot face să ploaie ori să bată grindina, când vreau ei! Asemenea istorii nu mai cred azi nici copiii dela sâta cu cenușă, ba nici chiar babele celea mai scofâlcite. Ploile le poartă Dumnezeu drăguțul. Sfinția Sa singur știe ce ne lipsește și ce se cade să ne dea.

Și cu toate acestea, de un timp încoace s'a făcut svon mare în toată țara, că cică s'ar afla la București o domnișoară meșteroale, care se laudă că ea are putere asupra norilor, îi face să se adune, cum se adună pui de găină la chemarea clocii și pornește zăgazurile văzduhului, să ploaie când vrea ea. Pe solomonărița asta nouă o chiamă *D-șoara Mărăcineanu* și bucureștenii au văzut-o cum iasă adeseori la marginea orașului și ține spre soare un blid cu sare, căreia i-se zice *uranium*, și despre care d-șoara din vorbă spune, că trage aburii din văzduh, silindu-i să facă nori și ploaie.

Gazetele din București au dat și chipul acestei d-șoare, care nu știm are vre-o putere în meseria ei sau ba, dar de urâtă și de colțată e mama pădurii în picioare! Cel puțin așa o înfățișează fotografiile pe cari le-am văzut. De-o fi așa precum o arată chipul, apoi nici nu mai trebuie să arete spre soare nici o sare vrăjită, că se întunecă el, săracu, mai mai altfel ca de neguri..!

Insă gluma la o parte. Fapt e că d-șoara Mărăcineanu a făgăduit pe la mijlocul lunii Martie, să aducă potop de ploaie peste țară, timp de vre-o 10 zile. Insă norii n'au ascultat-o și s'a pornit, curând după prorocie, o drăguliță de vreme cu soare și cu lumină, de parcă râdea firea toată de boscoanele solomonăriței..! Sărurile de uranium s'au dat de minciună, precum s'a dat și bosconitoarea. Ș'acum ține-te la batjocuri și la șancălu!

Ba mai mult. Oameni de adevărată știință, ca d. *Prof. Enric Otetelișanu*, directorul Institutului meteorologic dela București, a făcut arătare în potruiva solomonăriței, care cică proteste lumea neștiutoare și o duce în rătăcire cu prorociile ei fără temeii.

Se crede, că cu această arătare, cariera de meșteroale a d-șoarei Ștefanla Mărăcineanu s'a și isprăvit, și ploile au rămas tot în puterea lui Sf. Ilie, după vrerea lui Dumnezeu, care nu-și împarte puterea cu muritorii.

Șolomonărița s'a ales cu vâlva și cu răsetele lumii.

Ivan Turblincă

Nici paserile n'o duc mai bine în zilele de azi.

După călindar în partea noastră de lume ar trebui să înceapă primăvara. În țara noastră s'au și arătat semne de zile mai calde, însă nu tot așa în apusul Europei. Prin Franța, prin Elveția, prin Italia și Spania chiar, în loc să învie soarele, ninge...! Ninge din greu și bat vânturi reci. În urma acestei ierni întârziate, s'a întâmplat pe acolo un lucru ciudat. O gazetă din Elveția scrie că la dâșii au început să sosească rândunelele și berzele, după sorocul lor. Insă au dat, săracile, de mare bucluc! În loc să găsească primăvara ca alte dăți, au găsit câmpuri ninse și înghețate. Cărduri întregi de păsărele au sosit cu aripile albe de ninsoare. Multe au și căzut degerate la cuiburile vechi. Celea mai multe însă, văzând ce lume le așteaptă în Europa, și-au făcut calea întoarsă și au plecat îndărăt, de unde au venit...!

Iară au apărut lăcustele. Deși suntem încă numai la începutul primăverii lăcustele au și apărut în mai multe locuri din județul Siliștra și încă în număr cu mult mai mare. Populația este îngrijită de paguba ce o vor face, și roagă Camera de agricultură să i-a măsură de apărare contra pacostei aceste mari.

Ca în povești. La Budapesta s'a deschis de curând o expoziție de agricultură, adevărată arătare de gospodărie plugărești, în care, între altele, se arată două vaci minune. Una care a dat într'un singur an 15,857 litri sau chilograme de lapte. A doua, despre care spune stăpânul său, că dă pe zi câte 50 litri de lapte. Tot acolo se arată un mascăr în greutate de 465 chilograme. Ungurii de pe pustă s'au dovedit într'adevăr economi foarte buni și vitele pe cari le arată acum la expoziția agricolă din Budapesta, spun cercetătorii că sunt foarte frumoase.

Născută în goana trenului. Prințesa Hohenloe-Oehringen se afla în vagonul de dormit al expresului, care mergea spre Frankfurt de lângă râul Oder (Germania). Deodată i-s'a făcut rău, și înainte de ai putea veni cineva întru ajutor a născut o fetiță. La stația următoare trenul oprindu-se, atât mama cât și copilul au fost duse la un spital din Berlin, unde se află în deplină sănătate.

Ce pășesc Românii de peste Nistru. Santinelele noastre dela pichetul A. Vlaicu povestesc următoarea întâmplare jalnică. Într'o seară vre-o 20 bărbați, femei și copii din Ucraina, urându-li-se, de traiul bolșevic au voit să treacă Nistrul și să se refugieze în Basarabia. Au avut însă nefericirea de i-a văzut santinela bolșevică, care i-a deținut numai decât, și i-a predat soldaților. Aceștia i-au dus într'o grădină din apropiere și de unde după vre-o 10 minute s'au auzit focuri de armă și vaete groasnice, desigur au fost uciși.

S'a întors la Dumnezeu în ceasul morții. Un doctor cunoscut al meu mi-a povestit de curând următoarele: Astăzi se vorbesc atâtea despre oamenii fără credință. Am auzit și eu nebuni laudându-se, că ei nu cred în Dumnezeu, care, după dâșii, nu-i decât o scornitură a popilor. Dar să vedeți cum a sfârșit-o un asemenea laudăros. Am avut un prieten, doctor foarte învățat și cu mare nume, cărula să nu-i fi pomenit de Dumnezeu, că te lua cu sudălmă și cu batjocuri. Acest doctor necredincios, din ce din ce nu, s'a îmbolnăvit anul trecut foarte greu și a căpătat *Septicemie* sau înveninare peste tot trupul. Ca astăzi s'a înveninat și ca mâne, după știința doftoriască trebuia să moară. La asemenea bolnavi se chiamă preot, să-i spovedească și să le dea merinde de veci. Însă doctorului necredincios n'a îndrăznit nimenea să-i pomenească de preot și de spovedanie. Și se vedea că i-se apropie sfârșitul. Când plângea toată familia, bolnavul s'a ridicat într'un cot și a zis: să zică cineva rugăciunea „Tatăl nostru”! vreau să aud Tatăl nostru..! Firește că s'a găsit o persoană, care a început să rostească, plângând, sfânta rugăciune. Doctorul necredincios și-a împreunat și el mâinile și rostea,

cu sughifuri de om gata de moarte, Rugăciunea Domnului... Când a isprăvit-o cu chin mare, fața i-s'a luminat ca de soare, a întors capul pe perină și și-a dat sufletul. — Întâmplarea aceasta nu-i poveste, ci adevăr sfânt. O mărturisește d. Dr. O. Apostol, medic căpitan în Cluj, prietenul răposatului, dela care am auzit-o.

Iarăși o mare nenorocire în ghețurile de Miază noapte. Un vapor american se găsea în drum printre ghețurile veșnice, ducând ocață de operatori pentru pregătirea filmelor de cinematograf (chipuri mișcătoare). Într'o noapte, pe acel vapor care se numia „Wiking”, s'a produs o explozie și călătorii cari au putut scăpa cu viața, au sărit pe sloii plutitori. Mulți și dintre aceștia au perit de frig și de foame. Unii cu trudă mare, sărind de pe sloi pe sloi, au ajuns pe uscat, la insula Horse Island, de unde au fost mântuiți. Nenorocirea s'a întâmplat lângă Terra-Nova.

Un celerist candidat de sfânt. Din Italia vine știrea interesantă că asociația celeristilor italieni, a cerut dela sf. Părinte din Roma, ca să recunoască de sfânt pe colegul lor Paolo Pio Perarro, care a trăit o viață cu adevărat sfântă, iară timpul liber și-l petrecea ocrotind copiii rămași orfani ai celeristilor. Cât de mult a iubit el orfanii și cât de mult s'a jertfit pentru ei se vede și din împrejurarea morții sale. Un câne turbat a atacat un copil de sub ocrotirea lui, iară el sărindu-ui într'ajutor a fost mușcat însuș de cânele turbat, murind în urma acestei rane în anul 1910. Lumea așteaptă cu nerăbdare hotărârea sfântului Părinte.

Societatea Studenților Români Unii din București și-a ales pe anul 1931 următorul comitet: Președinte: d. Budiș Pavel; Vicepreședinte: d. Crețu Victor; Secretar general: d. Boca Romul; Secretar de ședință: d. Rednic V. Gheorghe; Casier: d. Trif Ioan; Membrii: dș. Crișan Hermina, ds. Pop Anisia; Cenzori: dș. Todică Eugenia, d. Bianu I. Grigore, d. Pop Septimiu.

Și domnii fac prostii. La Cluj s'a desbătut de curând o pără foarte urâtă. Doi domnișori s'au luat la bătaie pentru o fată

și unul dintre ei i-a rupt celălalt limba ca dinții. Se vede că erau la fel de tari și nu mai puteau să se răsbească unul pe celălalt decât cu colții, ca fiarele. La judecată a fost și fata de față și era făloasă de ceea ce s'a întâmplat. Tinereța-i tot tinereță, de o fi ea stea în frunte. Însă e foarte trist că se întâmplă asemenea lucruri, de cari numai la ușa cortului mai auzi.

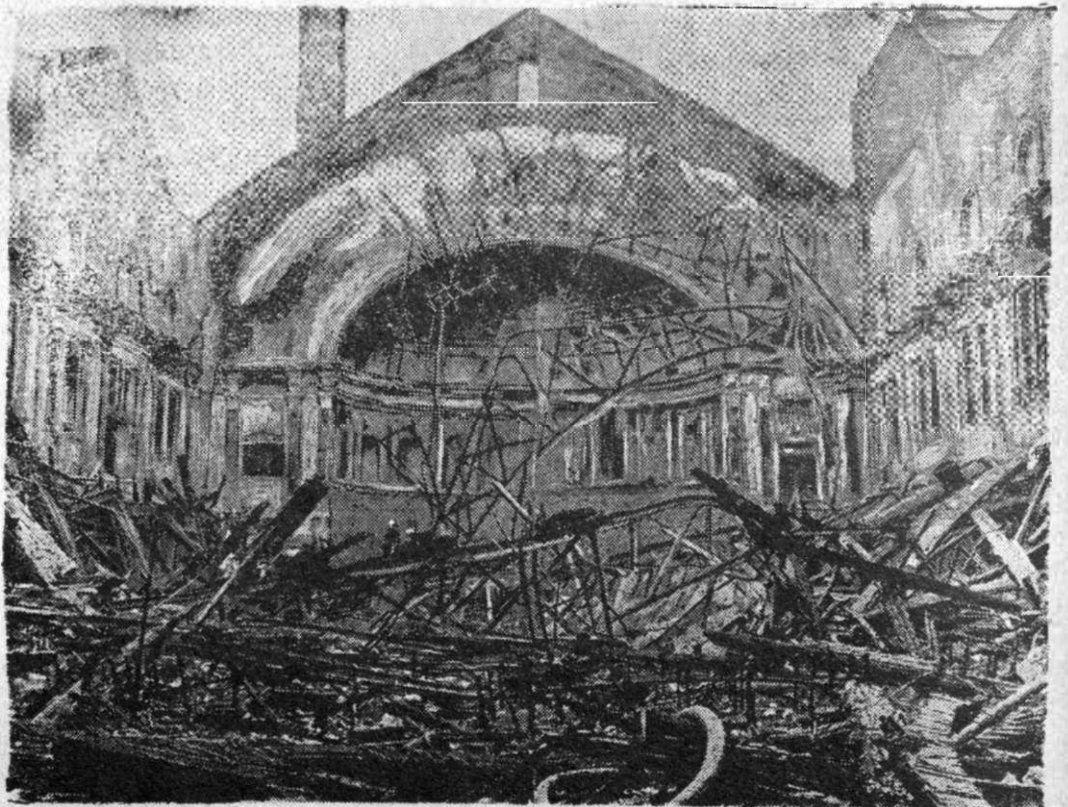
† **Amalia Pop născ. Sabo**, preoteasă văduvă, după lungi suferințe, răbdate cu înțelegere și fiind des împărtășită cu Sfintele Taine, și-a dat blândul suflet în mâinile Ziditorului, la 7 Martie 1931, în Bolaniș, Bucovina, la casa fiului său, Prea Onor. Vicar Pop, protopop onorar și canonic nou ales Mitropoliei din Blaj. Văduva Amalia Pop a avut în viața sa, plină de nenumărate dureri și griji, și mângăierea, să-și vadă patru copii preoți, dintre cei mai cucernici și mai duple inima lui Hristos, pe cari îi are biserica unită. Fiilor repozatei și numeroaselor rudenii, între cari se află și Preasfințitul Alexandru al Maramureșului, le dorim mângăiere creștinească iar răposatei să-i facă Dumnezeu parte de dreptii!

Pentru restanțieri

In Nr. întâi din anul acesta al gazetei noastre am scris, la loc de frunte, Restanțierii, cari nu ne trimit banii până la 1 Aprilie 1931, vor fi șterși din cartea adreselor, și dela cetitori ca aceștia vom căduta să ne scoatem banii pe calea legii. Multele greutăți, cu cari ne luptăm, ne stălesc la acest pas, care ne doare mai întâi pe noi”.

Ei bine, 1 Aprilie se apropie și încă tot mai avem atâția cetitori, cari nici pe adresă n'au scris: „nu primesc”, nici abonamentul nu ni l-au trimis. Urmează deci să ne fim de cuvânt, oricât ne-ar dura de mult, căci vremile de astăzi sunt foarte grele și nici nouă nu ne dă nimenea nimic în cinste, iar când nu vom mai avea cu ce plăti, gazeta nu se va mai putea tipări, și vor suferi și abonații cinștiți și regulati pentru cei nepăsători.

UN FOC GROAZNIC

La Londra a ars zilele trecute o mare sală de petrecere, cunoscută sub numele de Queens Hall. După cum arată chipul nostru, sala s'a nimicit total.

Spre un mare congres al cantorilor din Transilvania

După cum toate clasele sociale au luat avânt, tot asemenea trebuie să urmăm și noi cantorii, având ca țintă dezvoltarea profesiei noastre, care nu numai oamenilor le este plăcută, ci chiar și lui Dumnezeu. Iar la aceasta nu se poate ajunge, numai întovărășindu-ne.

Iar în ce privește remunerația acestor servitori ai stranelor, să se aplice aceeași legiuire și aceeași metodă ca și în vechiul regat, că doar la nevoile statului contribuim cu toți în aceeași măsură, și atunci nu putem fi de aceeași părere cu Păr. V. L. din Șieu Măgheruș, «că poporul să plătească pe cantore», (v. aceasta gazetă No. 11—1931). Și pentru a putea ajunge la toate acestea, se simte lipsa de a ne apropia cât mai mult unii de alții, și chiar de a ne strânge într'un mănunchiu tare și bine legat, pentru a putea învinge toate. De aceea nu peste mult timp ne vom aduna cu toții, uniți și neuniți, la o mare consfătuire, care se va ține la Blaj sau în alt loc, unde se vor discuta și altele multe, și pentru a ne organiza în acest scop.

Iar pentru luarea măsurilor în vederea acestui congres, invităm mai întâi On. Direcțiune a Asociațiunii Cantorilor din Seini, ca să ne comunice cât mai îngrabă prin aceasta gazetă, — dacă e de acord cu părerile noastre, și dacă este hotărâtă să aranjeze și conducă acest congres. Sperăm că aceasta direcțiune nu-și va astupa urechile și de data aceasta, și va răspunde la chemarea ei, ținând seamă de glasul celor mai mulți.

Tâmbi.

Cornel Bența
cantor.

Stațiune de balon pe vârful unei case

Casa, pe care o vedem pe chipul nostru, este cea mai înaltă casă din New-York. S'a hotărât ca balonul Zeppelin R. III. care va face nu peste mult un zbor din Germania la America să se oprească la această casă, adică această casă să-i fie stațiunea. Invățații sunt de părerea că aceasta este spre stricăciunea atât a Zeppelinului cât și a casei, dar sburătorii nici nu vreau să audă de altceva. Se pare că vor învinge aceștia, și astfel Zeppelinul își va avea acolo stațiunea.

Corpul omului

II. Mistuirea

C. Intestinele. Din stomac mâncarea iese prin poarta de jos și intră în *intestine sau mațe*.

Intestinele sunt lungi de vre-o 9 metri și jumătate. Ca să încapă în pânțele, sunt îndoite, formând numeroase cotituri.

Pe o lungime de 8 metri la început, intestinele sunt subțiri. Acestea să zic *intestinele sau mațele subțiri*. Restul de 1 metru și jumătate e mai gros și se numește *intestinul sau mațul gros*, care se deschide la șezut.

Pe din afară intestinele sunt învăluite într'o piele subțire numită peritoneu. Păreții mațelor sunt din mușchi netezi, ca și cei din stomac.

Oupțușala lăuntrică a intestinelor este tot o piele mucoasă, ca și în stomac. Aceasta piele are foarte multe încovoituri și mici ridicături. Din cauza aceasta, suprafața lăuntrică a intestinelor este foarte mult mărită. Prin aceste ridicături și încovoituri se face absorbirea părților bune din hrană, cari apoi trec în sânge și cu sângele sunt duse în toate părțile corpului.

În mucoasa intestinelor se găsesc și multe glande — beșicuțe mici — din cari se varsă suc intestinal. Cu ajutorul acestui suc, mâncările, cari în stomac n'au fost înmuiate de ajuns, se înmoaie și se fărâmițează și mai tare, schimbându-se unele într'un suc foarte dulce, iar altele într'o materie asemănătoare cu săponelele. Mâncările astfel schimbate pot să se absoarbă cu ușurință prin încovoiturile mațelor.

Tot ce nu se poate absorbi, din mațele subțiri, trece în mațul gros.

Porțița prin care părțile neabsorbite din mâncare, trec în intestinul gros, nu se află chiar în capătul acestuia, ci ceva mai sus. De aceea, acest capăt de maț este ca un fund de sac și are o prelungire îngustă, numită *apendice*, care n'are nici un rost în toată slujba de mstuire a mâncărilor. Din contră poate să aducă atâtea rele, din cauza, că unele părți mai tari din mâncări, ajungând în el, nu mai pot ieși, așa că se aprinde și pricinuește dureri.

Din intestinul gros, părțile nemis-tuite sunt date afară prin șezut.

Și intestinele pot să fie atâtea de boale. Între acestea boale avem:

1. Colicele de intestine. Această boală se arată prin dureri de pânțele, cari se măresc la cea mai mică mișcare. Bolnavul e neliniștit, cu fața palidă și rupt pe sub ochi. Durerile celea mai mari se simțesc în jurul buricului.

De colici de intestine sufer mai ales copiii mici. Aceasta este cea dintâi boală de care suferă copiii mici.

Porturi din Macedonia

Dăm aici porturile lor două popoare dușmane din Macedonia, unii se numesc Imro, ceilalți Protogerov. De un an și jumătate se luptă aceste două popoare, altfel foarte de aproape înrudite, împreună, ceea ce le-a costat sute de vieți omenești. În săptămânile trecute acești doi dușmani s'au împăcat și astfel vor trăi în pace împreună.

Copilul bolnav se svârcole, țipă, își sgârcește picioarele și nu vrea să sugă.

Cauzele boalei, pot să fie: hrana rea, lapte rău sau biberon necurățit. Chiar și laptele dela mamă încă poate să fie stricat, când mama nu se nutrește cum trebuie, mânâncă fasole, varză, ceapă, ori salată cu oțet. Când mama e prea ostenită, obosită, supărată, ori nedormită încă poate avea lapte cam stricat.

Oamenii mari încă pot suferi de colici. Ei pot să capete boala ori din cauza, că au mâncat prea mult și nu pot mistui bine, ori din cauză că au mâncat poame verzi și necoapte sau au luat beuturi prea reci.

Când suferă cineva de colici trebuie mai întâi să se delătore cauzele boalei. Apoi se dau leacuri cari potolesc durerile. De obicei, mamele pentru a potoli durerile, dau copiilor felurite ceaiuri: de ismă, de romoniță, de chimin, de cimbru de câmp. Pe pânțele le pun cărpe calde și îi ung pe pânțele cu oleiu de camfor.

Pentru curățire se dă și unt de ricină.

2. Incuierca. Mulți oameni sufer de incuieră, adică nu pot merge zilnic afară. De incuieră sufer mai ales aceia, cari șed prea mult ori beau multe beuturi spirituoase. Femeile încă suferă adeseori de incuieră.

Bolnavii de incuieră n'au poftă de mâncare, simțesc căldură la obraz, amețesc și ar tot dormi. Peste tot sunt supărăcioși și n'au voie de lucru.

Din cauza incuierii să pot ivi și alte multe boale, cum sunt lipsa de sânge, durerea de cap, dureri de fiost, trânji.

Pentru a împiedeca incuieră, e

bine să te duci afară, totdeauna la acelaș ceas. Iar dacă nu-ți vine să ieși, să te silești a ieși. Dacă totuși nu reușești, beai pe nemâncate un pahar de apă rece, care negreșit trebuie să te facă să ieși afară.

Regula în mâncare încă împiedecă incuietura. Pânea cu țărâță, legumele verzi, prunele și strugurii, laptele dulce și mierea de albine, încă delatură incuietura.

3. **Diareea.** Când cineva iese afară de mai multe ori într'o zi, zicem că are diaree. Cauzele boalei pot să fie: răceala, mâncarea rea, carne stricată, legume nefierte, poame verzi și necoapte. Mai adeseori sufer de diaree copiii și bătrânii.

Diareea trebuie oprită cât mai repede, altfel bolnavul slăbește tare, stricându-și sănătatea.

Mai întâi se ia o curățanie, care poate să fie sau ulei de ricin sau sare amară. Se ține mare regulă în mâncări. Dacă diareea se prelungește, trebuie să se ceară negreșit și sfatul doctorului.

4. **Trânji.** Sunt umflături mici, formate din cauza lărgirii vinelor dela șezut. Cauza trânjilor poate să fie hrana prea bună și prea multă, șederea prea multă și incuietura. Din cauza trânjilor se pierde foarte mult sânge. De aceea bolnavii trebuie să țină o regulă foarte potrivită în mâncare. Să nu beie nici un fel de beutură spirtoasă. Să mănânce mai mult ciorbe, legume verzi, poame și carne fără grăsime.

Dacă curgerea de sânge e prea mare, se vor tăia trânji prin operație.

5. **Aprinderea intestinelor.** Se poate ivi din cauza loviturilor sau căderilor pe pânțele, ori din cauza mâncărilor rele și greu de mistuit. Din cauza beuturilor bețive sau din cauza sâmburilor de cireșe sau de vișine, cari ajung în intestine încă se poate naște boala. Semnele boalei sunt colicele și diareea.

Oei cari sufer de aceasta boală trebuie să se arete doctorului și să folosească leacurile pe care aceasta le dă.

6. **Cancerul intestinelor.** Bolnavul simțeste dureri în pânțele. Când e incuiat, când are diaree. Slăbește repede și are pielea galbenă. Se vindecă prin operație.

7. **Incurcătura de mașe.** Semnele boalei sunt: durere mare într'un punct al pântecelui, vărsături și umflarea pântecelui. Bolnavul e moleșit, palid, are pielea rece, simțeste sete mare și abia mai poate vorbi. După câte-va zile moare. Dacă totuși se face repede operație, se poate vindeca.

Ion Popu-Câmpeanu

Cărți nouă

Imitațiunea sau urmarea Marelui Domnului, traducere din italienește de Păr. Iosif Talmăcel, franciscan. S'a tipărit la Seminarul Franciscan din Hălăucești jud. Roman, Moldova. O cârtică de mare folos sufletesc, foarte potrivită pentru oricare creștin, tinăr s'au bătrân, femeie sau bărbat. Se poate căpăta cu prețul de 15 Lei la adresa de mai sus, ori și la Librăria Seminarului din Blaj. La prețul cărții se va adăuga 1 leu pentru poștă.

Păr. Gavril Coroiescu din Sălașul de Jos. Am primit plănsoră pe care ne-o faceți în numele abonaților din parohia St. Voastre și ne vom sili să lecuim neajunsul. Noi foaia o dăm la poștă Joia și ar trebui să sosiască până Dumineca și în cel mai depărtat colț al țării. Dacă nu sosește la timp, vina nu e a noastră. Vă rugăm să faceți cercetare la poșta de acolo.

Ioan Năznean I. Alexă. Un potir argintat și pe dinăuntru într'aurit costă la Librăria din Blaj 2190 Lei, iar o pixidă tot în condițiunile acelea 590 Lei, laolaltă 2780 Lei.

Simion Ciolac. Am primit Lei 200. Abonamentul plătit până la 15 Nov. 1931.

Of. parohial, Cluj. Am primit suma de 403 Lei. Am primit câte 90 Lei dela următorii: Filip Samoil, Samoil Turdeșan, Lucreția Giurca, Angelo Turăț, Solomon Armean, Goloman Gavril, Lazar Caba, Ioan Ciumaș, Vasile Cozma, Anderco Ioan, Neamț Dumitru, Peter Teofil, Vasile Chiș.

Câte 100 Lei: Alexandru Petean, Nicolae Baciu, Toader Toma, Bogâldea Traian, Heinrich Iosif, Marghițaș Alex, Ioan Cioban.

Câte 180 Lei: Ioan Hapa, Teodor Butiri, Muntean Ștefan, Trif Miminton, Victor Câmpean, Vasile Moldovan, George Casan, Vichente Stanciu, Teodor Dudan, Simion Bot, Gh. Pop-Vasu, Mihai Toma, Vasile Marcu, Ioan Sas, Ioan Toma S., Ioan Maier, Vaidasigan Milian, Ilarie David, Petru Vlaicu, George Jucuți, Ioan Iura, Biriș Iosif, Vasile Văcar I. G., Alexă Buzilă, Petru Molin, Vasile Hoza, Pr. Ioan Isaic, Stâncel Ioan, Of. parohial Ghilad, Romul Șandru.

Câte 200 Lei: Telea Petru, Ioan Tescian, Coman Ioan, Stan Ioan, Dulău Onisie I. Ioan, Nicolae Lehene, Ioan Vârsic, Ruba Ștefan, Guț Teodor, Ioan Velicea, Ioan Maior.

Alte sume: Frenț I. G. Sescu 195; Benjamin I. Maior 140; Pop Andrei 80; Dragoș Octavian 860; Ioan Popian 330; Groșorean Vichente 225; Soc. »Sf. Ioan Gură de Aur« 80; Vasile Chisăliță 80; G. Raita 50; Moldovan Pintilie 135; Vătca Teodor 145; Ioan Tatu 360; Nicolae Candrea 225; Iuliu Andreșan 210; Matilda Boldyar 400; Balea Nicolae I. Lica 120; Primăria Ohaba 110; Petru Suciu Anghilini 172; Constantin Man 360; P. Bonav. Romila 360; Dragnea George 24; Costan Vasile 45; Petru Mare G. 187; Pantilimon Perșa 120; Mariș Ioan 125; Căița Nicolae 110; Simion Ciolac 270; Ioan Lugojan 50; Ioan Bejan 500; George Benchea 37; I. Gherghel 1015; Vasile Rusu Luțiu 20; Socol Onisie 60; Man Alexandru 135; Dumitru Barna 250; Vereș Vasile 175; Ioan Sâncrăian 140; Eugen Pop 270; George Coptil 30; Ioan Floca 60; Truș Vasile 75; Nicolae Niță Petre 225; Urian Vasile 540; Biserica Mirșid 600; George Ciogariu 45; Ioan Sturza 135; Alexă Ioan a Tomii 105; Pr. Dr. Paul Lauran 482.

Redactor: IULIU MAIOR.

Cărți religioase

În vremurile acestea grele, când biserica noastră este atacată din toate părțile și dușmanii ni-se înmulțesc din zi în zi, pe masa fiecărui creștin ar trebui să se afle cât mai multe cărți religioase.

Astfel de cârticele sunt „Cărțile Bunului Creștin“, cari apar la Blaj și pe cari ar trebui să le cetească fiecare creștin.

Iată numerii apărute până acum:

Nr. 4. **Darul lui Dumnezeu,** ne arată cum putem deveni fii și moștenii ai împărăției cerurilor. Cârtica cuprinde 64 pagini și se vinde cu 6 lei.

No. 5. **Adevărata fericire,** ne arată cum putem fi fericiți aici pe pământ, și mai ales în lumea cealaltă. 64 pagini, prețul 6 lei.

No. 6. **Taina Spovedaniei,** ne dă toate îndrumările de lipsă pentru ca să putem face o spovedanie bună și cun se cade. 116 pagini, prețul 15 lei.

No. 7. **Tălcuirea apostolilor Duminecile de peste an,** este o broșură fără de care nu putem înțelege apostolii cari îi cetește cantorul. Broșura are 400 pagini și se vinde cu 50 lei.

No. 8. **Legea strămoșească,** ne arată care este legea cu adevărat strămoșească a poporului românesc. Această broșură nu poate lipsi de pe masa nici unui român. Are 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

No. 9. **Tălcuirea Evangheliilor toate sărbătorile de peste an,** nici mai trebuie recomandată. Trebuie să o cetească creștin care cercetează biserica. Cuprinde 212 pagini și se vinde cu 25 lei.

No. 10. **Tălcuirea apostolilor toate sărbătorilor de peste an,** în afară tot creștinul explicați apostolii, cari cei mai greu de înțeles. 171 pagini, prețul 20 lei.

No. 11. **Taina tainelor: sfânta minecătură,** de care nu se poate lipsi un creștin care se cuminecă cel puțin odată pe an, dupăcum nu se poate lipsi de No. 6, care este Taina Spovedaniei celce vrea să se spovedească. 96 pagini, prețul Lei 8.

Toate aceste broșuri cuprind la olaltă 1200 pagini și se pot avea cu prețul de 145 Lei. Ceeace este într'adevăr aproape pe nimica. Mai ieftin nici nu se poate pofti.

Celce trimite 145 Lei la Librăria Seminarului din Blaj, le primește fără de a avea spese postale; pe când dacă cumpără câte una trebuie să mai adauge la prețul fiecărei cârticele și câte 3 lei spese postale.

Nrii 1, 2 și 3 ai „Cărților Bunului Creștin“ s'au epuizat (trecut) și se vor retipări numai dupăce va trece criza aceasta grozavă.

Datorința fiecărui creștin bun este să cetească și să răspândească aceste cârticele.

Cețiți deci și răspândiți: „Cărțile Bunului Creștin“.

No. G 4959—1930

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 4959—1930 a judecătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului Carol Prainer, pentru încasarea creanțelor de 8375 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 28 Martie 1931 orele 10 p. m. la fața locului în Blaj No. — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mese, scaune, bufet, paturi de lemn, noptiere, masă de biliard și vin în valoare de 124 000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare mare.

Blaj, la 2 Martie 1931.

(1388) 1—1

A. ȘERBAN
portărel

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericesti. Vestiminte din cele mai bune stofe.

Prapori de mătăsă din Damasc **Candelabre** din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. **Potire, cădelnițe, plcside, epitrafire.**

Fabrică de clopote

Turnătorie de fontă și metal. La comandă fabric clopote orice mărime din cel mai bun material cu garanție de 50 ani și se află în depozit de ori ce mărime.

Prețurile cele mai solide.

VASILE HOZA

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr. 14

1837 1—3